

LAUSUNTO

Ulla Suomi

14.6.2022

Eduskunnan talousvaliokunta

Pyyntö 14.6.2022 kirjallisesta asiantuntijalausunnosta

Asia: UJ 16/2022 vp - U 48/2021 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston uudelleen laadituksi energiatehokkuusdirektiiviksi

Motiva Oy:n lausunto Valtioneuvoston UJ 16/2022 vp - U 48/2021 vp kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston uudelleen laadituksi energiatehokkuusdirektiiviksi

Motiva Oy kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Valtioneuvoston UJ 16/2022 vp - U 48/2021 vp jatkokirjelmästä eduskunnalle liittyen komission ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston uudelleen laadituksi energiatehokkuusdirektiiviksi.

Motiva yhtyy valtioneuvoston kantoihin.

Seuraavia asioita halumme korostaa:

On huolestuttavaa, että UJ 16/2022 vp - U 48/2021 vp jatkokirjelmän perusteella parlamentti on ehdottamassa hallinnolliseen työhön edelleen lisävaatimuksia. Nostimme jo edellisessä aiheeseen liittyvässä lausunnossamme (U 48/2021; 12.10.2021) merkittävänä huolena, että komission ehdotus sisälsi useissa eri artikloissa runsaasti hallinnollisen työn ja resurssitarpeen lisääntymistä. Ko. työ liittyy mm. tiedonkeruuseen, rekistereiden ja seurantajärjestelmien/-prosessien pystyttämiseen, tietojen todentamiseen, vaikutusten arviointiin, raportointiin, sekä tietojen julkaisuun ja valvontaan. Osa tiedonkeruu- ja raportointivelvoitteista lisää valtionhallinnon lisäksi myös yritysten ja kuntien työmäärää. Olisi tärkeää neuvotteluprosessissa pyrkiä vähentämään eikä lisäämään edellä kuvattuja hallinnollisia vaatimuksia ottaen huomioon myös merkittävä lisääntyviin hallinnollisiin tehtäviin liittyvä taloudellisten resurssien tarpeen kasvu.

UJ 16/2022 vp - U 48/2021 vp jatkokirjelmän perusteella puheenjohtaja on indikoinut, että REPowerEU- suunnitelman yhteydessä annettuja ehdotuksia, jotka koskevan energiatehokkuusdirektiiviä, käsiteltäisiin vasta trilogivaiheessa, jotta neuvoston yleisnäkemyks olisi mahdollista saavuttaa kesäkuussa. REPowerEU sisältää kuitenkin useita tiukennuksia jo neuvottelussa olevaan Fit For 55 -pakettiin ja sen lisäksi paljon uusia ehdotuksia. Onko käsitellyä mahdollista siirtää trilogivaiheeseen, kun syksystä 2021 käsitellyssä olleissa komission ehdotuksissakin on neuvotteluvaiheessa ollut ja on edelleen paljon haasteellisia asioita.

On erittäin tärkeää, että jäsenvaltioille asetettavat energian kokonaiskulutusta ja loppukäyttöä rajoittavat tavoitteet eivät ole ristiriidassa Suomen ilmastotavoitteen saavuttamisen kanssa. Absoluuttisen energiankäytön rajoittaminen uusilla entistä tiukemmilla tavoitteilla ei saa estää

riipeää siirtymää hiilineutraaliin talouteen, joka perustuu sähköistymiseen sekä muun muassa vedyn ja sähköpolttoaineiden hyödyntämiseen. Kansallisten olosuhteiden huomioiminen tavoitteita asetettaessa on välttämätöntä.

Energiansäästövelvoitteen (8 artikla) tavoitteeseen työryhmäkäsittelyssä esitetty muutos, verrattuna alkuperäiseen komission ehdotukseen, on positiivinen, mutta edelleen hyvin haastava, kun ottaa huomioon merkittävästi tiukentuvat kelpoisuusvaatimukset tavoitteen saavuttamisen seurantaan hyväksyttävillä energiansäästötoimilla sekä vaatimukset niiden seurannalle ja säästöjen varmentamiselle.

Jo komission alkuperäisessä ehdotuksessa tiedon jakamisen velvoitteet laajenivat uusiin energiankäyttäjien kohderyhmiin samalla kuin niiden velvoittavuus kasvoi. Nämä usein viestintään ja neuvontaan liittyvät sinänsä hyvät ehdotukset laajenevat merkittävästi REPowerEU ehdotuksessa. Tämä tulee merkitsemään merkittävää resurssitarvetta ja koordinoitua, joka on huomioitava jatkossa riittävinä kansallisina resursseina.

Lisäksi vaikuttaa, että jo edellisessä aihetta koskevassa lausunnossamme (U 48/2021; 12.10.2021) esiin nostettu huoli useiden Fit For 55 -paketin sisältämien toisiinsa vaikuttavien lakialoitteiden neuvotteluprosessien läpivienti rinnakkain, ja rakennusten energiatehokkuusdirektiiviehdotuksen (EPBD) myöhempi valmistuminen, ei mahdollista että neuvotteluvaiheen aikana huomioidaan eri lainsäädäntöehdotusten ristikkäisvaikutukset ja yhteensopivuus riittävällä tavalla. Tämä voi helposti aiheuttaa haasteita ja ongelmia eri lakipakettien toimeenpanossa jatkossa.

Helsingissä 14.6.2022
Motiva Oy

Vesa Silfver
toimitusjohtaja